

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 2200
na prowincji „ 2750
Zagranicą „ 5000

Redakcja nowa podwyżka
określenie już przyjęte
ogłoszenia od dnia zni-
żają cen bez uprzedniego
zawiadomienia, z wyjąt-
kiem ogłoszeń zapłaconych
z góry.

Administracja otwarta od g. 9 rano
do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
od 5 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla pu-
bliczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Recepty nie nadają się do druku Redakcja
nie zwraca.

Artykuły bez cenzury honorarium uwzględnia
się za bezplatnie.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 300.—
w tekście mk. 450.—rakia-
my mk. 300.— nekrologi
mk. 150.— komanitacy
mk. 180, swycczajmk. 120
za wiersz pompatelowy
jednolamowy.

Ogłoszenia drobne 3) mł.
za wyraz, dla poszukują-
cych pracy oraz zagubio-
ne dokumenty mk. 20.
Ogłoszenia zamieszkałe o
50 proc. drożej. — Zagr-
aniczna 100 proc. drożej,
Ogłoszenia najszybsze po
o. 6 wiersz 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 52.

Honto czekowe P. K. O. 60.143.

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Nowy Sejm i Senat przy pracy.

Wczorajsze --- trzecie posie- dzenie Sejmu.

(Wybór wicemarszałków i sekreta-
rzy — Komisje.)

WARSZAWA, 2 (AW) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu po załatwieniu interpelacji i złożeniu słubowania przez posła Krajozyskiego, przystąpiono do wyboru 5 wicemarszałków.

Po przerwie Marszałek ogłosił wynik:

Na wicemarszałków zostali obrani posłowie: Gdyl (280 głosów), Poniatowski (255 gł.), Moraczewski (241), Osiecki (237). Pomędzy posłami dr. Zygmuntem Seydą, Zamorskim, dr. Markiem, Dąbskim i Smiarowskim, którzy nie osiągnęli wymaganej absolutnej większości, dokonano ściśle wyborów na piętego wicemarszałka. Został nim wybrany poseł Seyda (349 gł.)

W sprawie podsekretarzy p. Osiecki zaproponował obranie przez aklamację następujących posłów: Soltyka, Niedbalskiego, Harasza, Ossowskiego, Puzaka, Waszkiewicz, Wanoygiera i Uttę. Izba propozycję przyjęła.

Marszałek stwierdził, że Sejm ukonstytuował się.

Następnie Marszałek oznajmił, że na podstawie porozumienia klubów będą wybrane następujące komisje wielkie, składające się każda po 31 posłów: administracyjna, konstytucyjna, ochrony pracy i opieki społecznej, inwalidzka, oświatowa, prawnicza, handlowo-przemysłowa, robót publicznych i wodna, relna, skarbowo-budżetowa, wojskowa, zagraniczna, komunikacyjna.

Prócz tego rozpoczęła działalność 6 małych komisji, po 15 posłów w każdej, a mianowicie: polityczna, regulaminowa, odbudowy, zdrowia publicznego, drożyniana i miejska.

Gdyby w przyszłości okazała się potrzeba wyłonienia nowej komisji, to będzie to można uczynić na każdym posiedzeniu. Wyznaczenie członków do komisji odbędzie się zgodnie z regulaminem, na podstawie klucza, który zostanie ustalony między stronnictwami.

Po załatwieniu interpelacji wniosków nagłych posiedzenie zamknięto.

Trzecie posiedzenie Senatu.

Wybór wicemarszałków i sekretarzy.
WARSZAWA, 2. (PAT). Na trzecim posiedzeniu Senatu po złożeniu słubowania przez senatora Michała Czerkawskie-

go, odbył się wybór wicemarszałków i sekretarzy.

Przystąpiono do wyborów według dotychczasowego regulaminu, t. j., że głosujący na jednej kartce piszą nazwiska trzech wicemarszałków. Za wybranymi uważa się tych, którzy otrzymają absolutną większość. W razie równości głosów rozstrzyga los. Listę odczytał sen. Woźnicki, poczem przystąpiono do składania kartek.

Wynik wyborów jest następujący: ważne oddanych głosów oddano 94, absolutna większość 48. Senator Bojko (PSL Piast) otrzymał 70 głosów, Woźnicki (Wyzwolenie) 70, Stychel (Zw. L. N.) 63, Czerkowski 27, Ringel 23.

Wybrani zatem zostali: Bojko, Woźnicki i Stychel,

którzy mandaty przyjęli. Następnie odbyły się wybory pięciu sekretarzy: oddano głosów 98, absolutna większość 50. Wybrani zostali: Kopyński 78, Banaszczak (NPR.) 69, Gloger 63, Kruk 63, Białawski 62.

Następnie odczytano wniosek sen. Jabłonowskiego i towarzyszy (Klub Zw. Lud.-Nar.) w sprawie powiadomienia Senatów państw sojuszników o rozpoczęciu przez Senat Rzplitej polskiej jego czynności.

„Senat upoważnia prezydium do złożenia wyrazów pozdrowień dla senatów lub odpowiednich ośm prawodawczych państw sojuszników, a redakcję pozostawia do uznania prezydium”.

Wniosek został przyjęty. Marszałek oznajmił, że jeżeli ukonstytuuje się jeszcze dzisiaj Sejm, to dzisiaj będą rozstrzygnięte zaproszenia na zgromadzenie narodowe. Kiedy się ono odbędzie, to należy od omówienia z marszałkiem Sejmu.

Zgromadzenie Narodowe w sobotę.

WARSZAWA 2. (AW). Na dzisiejszym posiedzeniu konwentu senatorów ustalono termin zgromadzenia narodowego na przyszłą sobotę, tj. dn. 9 bm. o godz. 12 w południu.

Konferencje w Belwederze.

O stanowisko Naczelnika Państwa. — W poniedziałek druga konferencja. — Prawica udziału w niej nie weźmie.

WARSZAWA 2. (AW). „Przebieg Wieczorny” donosi, że wczoraj późnym wieczorem, po konferencji z Marszałkiem Ratajem, przyjął Naczelnik Państwa przedstawicieli „Wyzwolenia” z prezesem Thuguttem na czele.

Dziś o g. 12 udali się do Belwederu reprezentanci grupy PSL „Piast”, posłowie Anusz i Dąbski.

Dzisiaj mają być przyjęci przez Naczelnika Państwa przedstawicieli PPS posłowie Barlicki i Moraczewski.

WARSZAWA 2. (AW). Dziś w południe pos. Dąbski i Anusz zgłosili

się na audjencję do Naczelnika Państwa i zakomunikowali tekst uchwały klubu PSL „Piast”, według której kandydatem tego stronnictwa na prezydenta Rzeczypospolitej jest Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.

Naczelnik Państwa przyjął do wiadomości uchwałę „Piasta”.

Jak donosi „Przebieg Wieczorny”. Naczelnik Państwa, omawiając ogólną sytuację, nie wypowiedział się zupełnie co do kwestji obioru prezydenta Rzeczypospolitej, natomiast oświadczył, że pragnie rozwinąć swój program wobec przedstawicieli wszystkich klubów sejmowych. Następnie Naczelnik Państwa zawiadomił, że prezydent Nowak zajmie się zorganizowaniem takiego zebrania.

Bezpośrednio potem odbyła się konferencja Naczelnika Państwa z prezydentem ministrów Nowakiem, na której ustalono, że posiedzenie to odbędzie się w poniedziałek po południu.

Premjer Nowak zawiadomił niezwłocznie przedstawicieli poszczególnych klubów o terminie wspólnego zebrania, na którym Naczelnik Państwa wystąpi z dłuższym przemówieniem.

WARSZAWA, 2. (PAT). W myśl wczorajszej uchwały PSL (Piast) dwaj delegaci Anusz i Dąbski z ramienia tego stronnictwa udali się dziś przed południem do Belwederu celem zaproponowania Naczelnikowi Państwa kandydatury na stanowisko prezydenta Rzplitej.

Zadania klubu ukraińskiego w Sejmie.

WARSZAWA, 2. (Russpress). W rozmowie ze współpracownikiem Aj. Russpress przewodniczący klubu ukraińskiego w Sejmie poseł Wasilczuk potwierdził, że w skład klubu wchodzi wszyscy posłowie i senatorowie narodowości ukraińskiej wybrani na Wołyniu, na Polesiu i na Podlesiu; w skład klubu wchodzi posłowie należący do kilku partji socjalistycznych, do partji Socjal-Federalistów i Nationalistów, lecz na terenie parlamentarnym wszyscy posłowie ukraińscy będą występować zupełnie solidarnie. Głównym zadaniem klubu ukraińskiego będzie dążenie do wprowadzenia w życie konstytucji marcowej w zastosowaniu do mniejszości narodowych, a mianowicie do osiągnięcia zupełnego równouprawnienia z obywatelami narodowości polskiej i do urzeczywistnienia swobód obywatelskich. Przedstawicielstwo ukraińskie wystąpi z projektem odnoszących reform w zakresie szkolnictwa, sądownictwa i t. p. Poseł Wasilczuk kategorycznie zaprzeczył pogłoskom o mającym nastąpić wygłoszeniu przez niego sensacyjnej deklaracji zasadniczego charakteru, o czym podawali dzienniki.

Dekret o Zgromadzeniu Narodowym.

WARSZAWA, 2. (AW). Biuro sejmowe w dniu dzisiejszym rozstało do pp. posłów i senatorów list marszałka Sejmu treści następującej:

„Na mocy § 28 ustawy z dnia 27 lipca 1922 r. o regulaminie zgromadzenia narodowego dla wyboru prezydenta Rzeczypospolitej, zwołuje się zgromadzenie narodowe na dzień 9 grudnia na godz.

DENTYSTA

E. KOPROWSKI

Piotrkowska № 35.

Godz. przyjęć od 10—2 i od 4—7, prócz niedziel.

Uroczysta Akademia ku uczczeniu Rocznic Listopadowej

Dnia 3 grudnia r. b., o godz. 3 p. p. w sali L. Geyera przy ul. Piotrkowskiej № 295, odbędzie się

Uroczysta Akademia ku uczczeniu rocznicy powstania listopadowego.

Bilety w cenie 100 mk. można nabywać przy wejściu na Salę.

Otwarcie Teatru Ludowego.

W sali Polskich Związków Zawodowych „Praca”.

W niedzielę dn. 3 grudnia o godz. 7 wiecz. na inaugurację obecnego sezonu, dana będzie sztuka w 3 aktach, osnuta na tle ubiegłej wojny „Porucznik I go pułku”, Stefana Wiecheckiego.

Łódź proletariacka znajdzie w każdą niedzielę i święto godziwą rozrywkę. Kierownictwo dokłada wszelkich starań, aby teatr postawił na możliwie wysokim poziomie artystycznym i kulturalnym.

12 w poł. do sali obrad Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej. Podpisano: Rataj, marszałek Sejmu, przewodniczący zgromadzenia narodowego.

Narady w Lozannie.

LOZANNA, 2. (PAT). Komisja dla spraw terytorjalnych wysłuchała na dzisiejszym posiedzeniu sprawozdanie dr. Nansena, który wyraził zapatrywanie na konieczność przeprowadzenia pomyślnej wymiany jeńców i ludności pomiędzy Grecją a Turcją. Komisja postanowiła utworzyć podkomitet, który przygotuje możliwie rychło projekt konwencji międzynarodowej w tej sprawie.

LOZANNA, 2. (PAT). W czasie pobytu swego w Lozannie, Benes złożył konferencji notę, domagającą się dopuszczenia Czechosłowacji do obrad w czasie omawiania spraw, mogących dotyczyć i Czechosłowacji.

WIBDEN, 2. (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Lozanny, że w chwili przybycia Cziczerina, dworzec był zamknięty. Cziczerina powitali na dworcu Worowski i Rakowski.

Turcja o plebiscy w Tracji.

LONDYN. (PAT). „Times” dowiadyje się z Konstantynopola: Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego w Angorze zabrał głos w sprawie konferencji lozańskiejskiej Kauf-bej, oświadczając, że Turcja nie może zrezygnować ze

OSZCZĘDZA ten kto zaopatruje się na zimę zawczasu kupując na raty, lub za gotówkę w firmie

„WYGODA“ PIOTRKOWSKA 238.

Konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze.

UWAGA: Wszelkie obrotunki wykonyujemy we własnej pracowni w pracowni 4-ech dni. (Filij nie posiadamy).

swych zadań plebiscytu w Troici Zaborczej. Rauf bej odbył również konferencję z przedstawicielami Afganistanu oraz Rosji sowieckiej, przy czym omawiano sprawy związane z obradami w Lozannie.

Votum zaufania dla Bonar Lawa.

LONDYN, 2 (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu Izby gmin wniósł przewodniczący opozycji Ramsay Macdonald o wyrażenie rządowi nieufności. Wniosek ten odrzucono 308 głosami przeciw 72. W toku dyskusji Asquith stwierdził, że najważniejszymi problemami są odszkodowania i długi sojusznicze. Nota Balfoura była największym błędem dyplomatycznym, jaki popełniono od paru lat. Bonar Law oświadczył, że zgadza się z wywodami Asquitha. Pokój za wszelką cenę musi być utrzymany. Obowiązkiem każdego z członków Izby gmin jest przyczynienie się do osiągnięcia tego celu.

Niemcy chcą znów moratorium.

PARYŻ, 2 (PAT) „Temps“, omawiając propozycję w sprawie udzielenia Niemcom tymczasowego moratorium dwumiesięcznego, zauważyła, że w tym wypadku finanse niemieckie doszłyby do jeszcze większej ruiny. Korzyści z uzyskania takiego moratorium odnotowały tylko plutokracja niemiecka. „Temps“ podkreśla, że Francja nie zgodzi się ani na krótko-terminowe, ani na długoterminowe moratorium bez utrzymania produktywnych zestawów. Nie da się ona też zastraszyć pogroźkami komunistycznymi, czy też monarchistycznymi zamachami w Niemczech. Francja oczekuje od Niemiec nie wykrętów, lecz czynów.

Proces komunistów we Lwowie.

LWÓW, 2 (AW) W rozprawie przeciw komunistom, przesłuchano dziś 8-ch ostatnich oskarżonych, należących do tej grupy, którą policja aresztowała na konferencji 6-tojurskiej.

Oskarżeni ci twierdzą, że wprowadzeni zostali w błąd co do znaczenia i celów konferencji, wypierając się przynależności do partii komunistycznej. Przystąpiono następnie do przesłuchania dalszych 8 oskarżonych, aresztowanych na podstawie wyniku śledztwa. Jeden z nich, Aleksander Jaworski, były żołnierz armii ukraińskiej, oraz komisarz wojenny bolszewicki, zeznaje, że przybył do Lwowa w celu agitacji komunistycznej. Nie chce on podać źródeł, z jakich się utrzymywał.

Pozostali oskarżeni wypierają się przynależności do partii komunistycznej i jakiegokolwiek działalności, którą zarzuca im akt oskarżenia.

Pozostałych pięciu oskarżonych przesłucha sąd we wtorek, t. zn. w najbliższym dniu rozpraw.

13-letnia samobójczyni.

(z własnego koresp.)

WARSZAWA, 2. Z czwartku na piątek o północy Pogotowie Ratunkowe szalarnowane zostało, iż na Pradze przy ul. Brukowej 35 targnęła się na życie 13-letnia M. Szym, napisawszy się sublimatu. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez lekarza Pogotowia, młodocianą samobójczynię przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Francja o dramacie ateistycznym.

PARYŻ, 2 (PAT) Havas ogłasza następujące oficjalne oświadczenie: Na ostatnim posiedzeniu włoskiej rady ministrów, Mussolini wyraził zdziwienie, że francuski rząd nie starał się wpłynąć na greckie ministerstwo spraw zagranicznych tak, jak to uczyniły gabinety angielski i włoski w celu zapobieżenia straceniu b. ministrów i generalissimusa wojsk greckich.

We wczorajszym ciągnięciu Miljonówki wygrana padła na Nr 0,088,586.

Wylosowany numer został sprzedany do Poznania.

Z giełdy warszawskiej.

Table with exchange rates for various currencies: Notowane, Dolar, Marki niem., Belgia, Fun. sterlingi, Franki franc., Praga, Wiedeń.

Cena Giełdy Pieniężnej w Łodzi.

Table with financial data for Łódź, 30.11.1922 r., including Dolary St. Z. gotówka, Franki belgijskie, Franki francuskie gotówka, Fr. szwajcarskie, Funtury sterlingi, Korony austr., Korony czeskie, Marki niemieckie gotówka, Miljonówka.

Po ucieczce sultana.

Prezes centralnego komitetu muzułmańskiego w Indjach wystosował telegram do p. Bonar Law'a w którym doniósł, że wiadomość o udzieleniu przez wysokiego komisarza angielskiego pomocy b. sultanowi i oddanie mu do dyspozycji okrętu angielskiego wywołała wielkie niezadowolenie wśród muzułmanów hinduskich. Poważne rozruchy mogłyby wybuchnąć, gdyby rząd angielski nie zwrócił uwagi na fatalne wrażenie, spowodowane jego postępowaniem w Konstantynopolu.

Doneszą również, że król arabski Hedżasu, Hussein, zawiadomił Mahometa VI, że będzie bardzo serdecznie przyjął w Mecke, o ile postanowi tam się osiedlić. Główną troską b. sultana jest sprawa opuszczonego przez niego haremu. Przed wyjazdem z Konstantynopola b. sultan zwrócił się do gen. Harringtona z prośbą o zaopiekowanie się opuszczonymi żonami. Żądanie to wprowadziło angielskiego generała w zrozumiałą ambary, starać się też będzie o odesłanie żon sultana do wygnanego małżonka.

Tymczasem, zgodnie ze swoją uchwałą o podziale władzy świeckiej i religijnej sultana, Zgromadzenie Narodowe w Angorze dokonało wyboru nowego kalifa, który dzierżyć będzie wyłącznie najwyższą władzę duchowną w świecie muzułmańskim. Jest nim ksiądz następcy tronu Abdul Medżid, syn sultana Abdula Azisa, zmarłego na wygnaniu w r. 1878 oraz kuzyn b. sultana Mahometa VI. Nowy kalif urodził się 30 maja 1868 r., liczy zatem 54 lata.

W kołach europejskich ksiądz cieszy się wielkim szacunkiem i uznaniem. Posiada reputację człowieka wykształconego, literata, znawcy muzyki, a przede wszystkim sztuki plastycznej. Często wystawiał swoje obrazy w Salonie paryskim. Trzymał się zdaleka od intryg politycznych, lecz od samego początku popierał ruch nacjonalistyczny.

Czułości sowiecko-niemieckie.

W № 265 „Iawiestij“ moskiewskich czytamy:

„Ponownie zamianowany poseł niemiecki w Moskwie hr. Brookdorff-Ranzan w rozmowie ze współpracownikiem „Rosty“ podkreślił ogromne wrażenie, które wywarło na nim przyjęcie, jakiego doznał od tow. Kalinina podczas wręczenia przez posła papierów uwierzytelniających. Hr. Brookdorff zaznaczył przytem, że w ciągu 8 lat ubiegłych odmawiał przyjęcia posterunków dyplomatycznych (przedtem hr. Br.-R. był niemieckim ministrem spraw zagranicznych i uczestniczył, jako przedstawiciel Niemiec na Kongresie pokojowym w Wersalu i zgodził się przyjąć nominację jedynie do Moskwy).

Wszystko co widziałem — oświadczył Brookdorff, te obrzynie masy ludności świętującej 6-letni jubileusz rewolucji, znajomość osobista z rosyjskimi mężczyznami, wszystko to przekonanywa mnie, że nadzieje pokładane w Rosji nie są płonne. Naród rosyjski wzmocnił się i kroczy po twardej drodze bytu państwowego. Stermiecy władzy sowieckiej są to właśnie ci ludzie, których Rosja najbardziej potrzebuje.

Przyjęcie, jakiego doznałem i serdeczny ton, który cechował nasze rozmowy z Kalininem i Cziczerinem pozwalają mi przypuszczać, że moja misja nie jest bezowocną. Dołożę wszystkich wysiłków, ażeby stworzyć atmosferę największego zaufania jak również przyjaźni i zbliżenia między narodami rosyjskim i niemieckim. Wyjadę z Rosji jedynie po doprowadzeniu tej misji do końca lub po przekonaniu się o jej niemożliwości. Dotychczas nie mam powodu, obawiać się tego drugiego.

Walka, którą w ciągu 3 lat toczył naród rosyjski przekonała wszystkie warstwy społeczeństwa rosyjskiego o wielkiej roli historycznej Rosji. Współdziałanie narodu niemieckiego cały czas było po stronie Rosji rewolucyjnej. Niestety Niemcy nie mogli i nie mogą czynnie dopomóc sowieckiej Rosji.

Rzesza niemiecka w tej chwili jest pozbawiona soków żywotnych i nie może dać większych zasobów materialnych dla odbudowy przemysłu. Ale energia niemiecka nie umarła. Spodziewam się, że w Rosji zachowana jest dawna sława niemieckiej energii i przedsiębiorczości. To da możność zwiększyć pomoc techniczną dla Rosji, zorganizować łączność gospodarczą obydwu państw i skojarzyć obroty handlowe.

Współdziałanie w tem uważam jako podstawę obecnie dobiegających końca pertraktacji o zawarcie rosyjsko-niemieckiej umowy handlowej, która nada stosunkom wzajemnym ramy stałe, ułatwi obcowanie ekonomiczne obu narodów, stworzy trwałość i gwarancję państwową poczynomu poszczególnych przemysłowców niemieckich.

W tem miejscu wywiadowca zapytuje się: „Jaki jest stosunek Niemiec do zagadnienia Bliskiego Wschodu?“

— Obecnie Niemcy nie mogą czynnie uczestniczyć w rozwiązaniu tego zagadnienia. Nie możemy sobie pozwolić na zbytę posyłania z tego powodu Poincaré'emu i Curzonowi not podobnych do tych, które wysłała Rosja sowiecka, ale Niemcy nie są rozbiti, i przy pierwszej sposobności podtrzymają sprawiedliwe żądania rosyjskie.

Skandal w telefonach.

Przedsmak rządów reakcji w Polsce.

Wczoraj na Stacji Telefonów Miejskich przy wypłacie pensji żądano od telefonistek, aby podpisały jakiś papier, którego treści nie chciano im pokażkować wcale wyjawić. Gdy wobec tej tajemniczości kilka telefonistek pierwszych odmówiło złożenia podpisu na owym papierze, pan dyrektor Uljski oświadczył w sposób brutalny, iż te z pracownic, które nie podpiszą papieru będą uważane za zwolnione z pracy.

Telefonistki zwróciły się do delegatki Związku Pracown. Poczty i Telegr., która interwenjowała też natychmiast w Dyrekcji. Dopiero wówczas okazało się, że papier ten jest umową najmu ułożoną przez Zarząd Telefonów i różniącą się zasadniczo od umowy obowiązującej w Warszawie. Delegatka zażądała, aby sprawę umowy załatwiono w porozumieniu ze Związkiem. Jednakże dyrektor oświadczył, że wszystkie tele-

fonistki winny bezwzględnie przedłożyć umowę podpisaną, gdyż w przeciwnym razie pensji nie otrzymają i od poniedziałku wszystkie będą wydalone.

Delegatka oświadczyła, że umowy telefonistki podpisywać nie będą. Wobec tego wypłatę pensji dyrekcja wstrzymała i postawiła termin ultimatywny do poniedziałku 4 bm., po którym to terminie wszystkie telefonistki, które nie podpisały krzywdzącej umowy mają być wydalone.

Cala Łódź pracownicza z zacięciem śledzić będzie przebieg tego zatargu i niewątpliwie umie się za niesłuchanie szykanowanymi telefonistkami. Należy pamiętać, że szykana powyższa jest tylko pierwszą próbą ataku, zamachem, jaki szykuje reakcja w Polsce przeciwko klasie pracującej wogóle. Dalsze szczegóły podamy w numerze wtorkowym.

Uzdrowienie Kasy Chorych.

Reskryptem ministra Pracy i Opieki Społecznej została z dniem 1 bm. udzielona dymisja p. K. Gallasowi, dotychczasowo pełniącemu obowiązki dyrektora Kasy Chorych m. Łodzi. Miejsmy nadzieję, że ze zmianą tą nastąpi wreszcie pewne uzdrowienie zabagnionych stosunków w naszej Kasie.

Znow katastrofa kolejowa.

Na szczęście ofiar w ludziach niema.

Wczoraj, o godz. 7 m. 4 rano, pociąg pospieszny, idący z Łodzi do Warszawy, na linji obok Kuluszek z powodu nieczynnych hamulców najechał na pociąg towarowy składający się z parowozu i 5 wagonów. Zderzenie było tak silne, że pociąg towarowy wraz parowozem i rezerwą, zostały zupełnie rozbite, jak również 2 wagony z pociągu osobowego.

Na szczęście ofiar w ludziach nie było. O katastrofie zawiadomiono natychmiast władze kolejowe, które przybywszy na miejsce prowadzą energiczne dochodzenie. bip

Z tragedji mieszkaniowych.

Wydalony stróż z 4-giem dziećmi mieszka w szopie. — Kto się zajmie losem tej nieszczęśliwej rodziny?

W jednym z domów w Warszawie (ul. Bednarska) pełnił obowiązki stróża Stanisław Potocki, obarczony 4-giem nieletnich dziećmi. W końcu sierpnia stracił pracę, a z nią i dach nad głową.

Właścicielka domu Nr. 9 przy ul. Sukecesorskiej w Sielcu zlitowała się nad bezdomnymi i pozwoliła im rozlokować się w szopie.

Dopóki było ciepło — godzono się z losem, alści obecnie, z nastaniem mrozów, egzystencja tych sześciorga bezdomnych stała się tragiczną, grożąc poważnymi następstwami przeziębienia.

U NAS INACZEJ...

Nasze klasy posiadające nie są rozrzutne i hojne, jeśli chodzi o kwestje społeczne. Zadna instytucja o społecznym charakterze nie może się pochlubić nadmiarem poparcia z tej strony. Gdziekolwiek jest inaczej, o wiele inaczej. Tacy naprzykład miliardery amerykańscy robią krociowe fortuny, ale fundują równocześnie muzea, szpitale, ambulatorja i biblioteki, nie rzucają minimalnych odsetek, ale wprost własnym kosztem utrzymują olbrzymie instytucje o charakterze filantropijnym, oświatowym czy też społecznym wogóle. I nie tylko u siebie w kraju odwzajemniają się społeczeństwu, któremu zawdzięczają swoje fortuny, ale ofiarności ich sięga poza granice swojego państwa. Doświadczaliśmy i my jej niejednokrotnie.

U nas inaczej! Burżuazja polska nie poczuwa się do żadnego długu wdzięczności, który właściwie jest jej obowiązkiem. Upadają nasze instytucje oświatowe, jak Biblioteka Powszechna w Warszawie, nasze teatry mają olbrzymie niedobory, brak jest funduszy na jakąś poważniejszą akcję kulturalną czy wychowawczą. Na to brak pieniędzy. Rząd nie może na wszystko pozwolić, trzeba, by nastąpiło pewne odciążenie skarbu państwa, a na to się nie zanosz. Banki, uprawiając kokosowe interesy, wyplacając w dziesiątkach milionów tantiemy swoim dyrektorom, na cele społeczne przeznaczają aż 5 procent swoich czystych zysków, a często nawet i tego „wysokiego” rezultatu nie osiąga ich ofiarności. Wspominać o przemysłowcach i kupcach — to znaczy rozszerzyć tylko nasz sąd ogólny, jaki wypowiedzieliśmy już przedtem. Pieniądze zbija się w kasach po to tylko, by mieć je na własny użytek, lokować w bankach zagranicznych, puszczać w kurortach, przegrywać w spelunkach. A cele społeczne? Młodzież kształcąca się? Cóż to wszystko może obchodzić naszych potentatów finansowych. Mieć pieniądze, by móc używać — oto ich cel!

O państwo w państwie.

Fantary radości z powodu niezwykłego zwycięstwa wyborczego Bloku Mniejszości Narodowych, jakie się rozległy wśród Żydów i Niemców, stanowiły tylko preludjum do realizacji tego zwycięstwa. Zaledwie kilkanaście dni dzieli nas od ubiegłej kampanii wyborczej, prasa żydowska i niemiecka coraz śmielej wysuwać poczyna coraz to nowe postulaty, coraz wyżej podnosi głowę szowinizm niemiecki i żydowski.

Już wynurzenia postać Gruenbauma, podane w „Pracy”, jaszkrawo wskazują na to, iż zachłanny nacjonalizm niemiecki i żydowski szykują się zaraz na wstępie prac sejmowych do zatartej kampanii o swe postulaty, będące jednym wielkim wołaniem o Polskę narodowościową (jak mówi p. Behrens — „Neupolen”), o państwo w państwie. Całkiem wyraźnie przecie zapowiada poseł Gruenbaum:

„Przywiązuję wielkie znaczenie do polityki Sejmu w sprawie narodowościowej i uważam, że cała przyszłość Polski zależy od kierunku, jaki zostanie nadany tej polityce. Sądzę, że przyszedł rząd musi wystąpić z projektami udzielenia mniejszościom szerokiej autonomii terytorjalnej i eksterytorjalnej, gdyż przy-

przyszły wybory, a z nimi troska o swój stan posiadania, obawa przed ewentualną kontrolą społeczeństwa i system sprawiedliwych podatków. O! wtedy otworzyły się kasy, nie zawahano się ani na chwilę przed rzuceniem milionów na agitację. Wyszyły one z zakrytych kas i rzucono je na szalę, byle zwyciężyć. Obszarnik dał po 5 tysięcy od morga, fabrykant po dwa tysiące od robotnika i pieniądze się znalazły. Obawa przed zmniejszeniem fortuny zrobiła swoje.

Dawniej nie można się było odwołać do uczuć wspaniałomyślności, teraz nędzne uczucie strachu zrobiło swoje. Zaczęto mówić o „patriotycznej” pracy, znaleźli się głosiciele „narodowych” prawd. Minęły wybory i wszystko poszło starym korytem, wzmogło się tylko pożądanie pieniędzy, aby odbić z nawiązką wyborcze „ofiarę”. Obalamuceni wyborcy spostrzegli się za późno.

Możemy być spokojni! Nasi bankierzy i przemysłowcy nie zrozumieją, iż winni są coś społeczeństwu, że z sum krociowych, jakimi dysponują, coś należałoby dać na cele ogólnospołeczne. Napewno nie pójda za przykładem kapitalistów Ameryki i Zachodu. Nasze instytucje kulturalne i oświatowe napróżno w prasie będą umieszczały wezwania o pomoc. Z odsetek milionowych dochodów nie powstaną nowe szpitale, ani szkoły. Ale zawsze, kiedy tylko nadejdzie chwila decydująca o kierunku rządów i naszej polityki gospodarczej, wówczas znów się znajdą miliardy, znów staną otworem ogniotrwałe kasy. Ale tylko wówczas, gdy strach ogarnie o stan posiadania, możliwość krzywdy i wyzysku. Wówczas „patriotyczna” bлага stanie się modlitwą, paciierzem codziennym.

A co na to odpowie ta szara masa, która gromadzi wartości, a z nich nie korzysta? Wierzmy silną wiarą zwycięstwa, że ta masa zrozumie, w czym leży jej przyszłość. A. Radzki.

kład R sji dowiódł, że nieprawidłowa polityka strony narodowościowej przy pierwszej katastrofie może wywołać olbrzymie wstrząsy organizmu państwowego.

Postawie żydowski w Sejmie mają zamiar przedewszystkiem domagać się zniesienia wszystkich ograniczeń, stosowanych dotychczas do Żydów. Oprócz tego będą oni żądali eksowania obowiązku świętowania świąt katolickich przez ludność niekatolicką; ma być także podniesiona kwestja szkolna i sprawa utworzenia w składzie rządu specjalnego organu dla spraw mniejszości narodowych. W tych sprawach postawie żydowski liczą na poparcie przedstawicieli innych mniejszości narodowych.

Postulaty narazie ogólnikowe jeszcze. Szczegółów brak. Ale my wiemy jak one wyglądają: żądanie żargonu w administracji, ministerstwa specjalnego do spraw żydowskich, naturalnie pod kierownictwem żydowskim, żądanie instytucji specjalnych, urzędników-żydów w administracji państwowej i miejskiej dla porozumiewania się z ludnością żydowską w żargonie. Słowem: separatyzm, żargon, przywileje nad przywilejami, obowiązków

Nie tylko za gotówkę
ale i
na spłatę ratami

wszelkie towary łokciowe, manufaktura, konfekcja damska getowa i męska na zamówienia, wyłącznie w najlepszych gatunkach, poleca

„CONCORDJA” ŁÓDŹ, KONSTANTYNOWSKA 18.
(Sp. z gor. odp.) 2939-1

na raty

Najlepsze ameryk. maszyny do pisania

„UNDERWOOD”

poleca: generalny przedstawiciel
G. GERLACH, Warszawa.

Reprezentant na Łódź i okręg łódzki
A. CHASINS Łódź, Wólczańska 37.
(róg 6-go Sierpnia).

żadnych, praw za wszystkich innych obywateli!!!

Bija już w tarabany żydowskiego nacjonalizmu przywódca tej miary nie tylko co Gruenbaum warszawski, ale i Rosenblatt łódzki, Neugoldberg, Szefer-folkista, Heiman — kanienicznik i inni, inni...

Ruch w nacjonalizmie żydowskim szalony... Już Priłuckij zapowiada, że „trzeba zrobić ruch w interesie”.

Posypie się zatem deszcz żądań, popyśle... Ze bez skutku — to wiadomo; ile jednak szkody samym Żydom przyniesie, ile rozdzwiku wprowadzi w zgodne współzycie obywateli rdzennych z Żydami...

A i Niemcy także! Nie śpią! Duch pruskich junkrów z Wielkopolski i Pomorza: Barczewskich, Datschków, Neumannów i Hassbachów zwycięża! Behrens triumfuje! Mają 16 posłów separatystów niemieccy. I oto porusza się już bydra nacjonalizmu niemieckiego.

Na zebraniu likwidacyjnym Centralnego Komitetu Wyborczego Niemców — wysuwają postulat: Niemiecka Rada Ludowa, ciało reprezentacyjne, omal oficjalne, o szerokich kompetencjach; rozmach, energia, buńczuczność, pewność siebie. Berlińskiżna! Na 7-go grudnia wyznaczają zebranie organizacyjne Niemieckiej Rady Ludowej, ale statuty i dodatki ustawowe do Rady kuje się już dziś dzień i noc... Rada ma być bowiem organem nie-lada: ma ogniskować w sobie życie polityczne Niemców, a jednocześnie stać na straży ich praw i o prawa te (czytaj: przywileje) walczyć co sił, co tchu...

A niezależnie od tej ofensywy ogólnopolskiej, będziemy mieli szturm, ofensywę, atak do samorządu... Ta sama fala żądań na terenie samorządowym. Pamiętamy już raz taką ofensywę żydowską za okupacji niemieckiej pod troskliwym dla Żydów okiem Schoppenów—Oppenów w roku 1916 — 17. Ale nawet i wtedy akcja ta spaliła na palenisku, pomimo wydatnej pomocy moralnej i poparcia władz okupacyjnych.

Niechaj wszakże Niemcy i Żydzi nie zapominają, że swoją podejmowaną obecnie z taką zacieklnością kampanją — nic nie zyskają — natomiast wiele bardzo tracą — gdyż, raz jeszcze to przecie podkreślić należy — rozcznieniami swymi możliwością zgodnego współzycia wszystkich obywateli państwa polskiego oddalają w nieokreśloną przyszłość.

Jan Wojtyński.

Zimowe kursy przysposobienia rezerw.

Na wzór letnich kursów dla młodzieży szkół średnich ministerjum spraw wojskowych organizuje podobne kursy zimowe, głównie dla młodzieży wiejskiej.

Kursy rozpoczną się 10—15 stycznia r. p. i potrwać około 6—7 tygodni. Urządzone będą przez wszystkie D. O. K., conajmniej po jednym. Zapisy na kursy przyjmowane będą wyłącznie za pośrednictwem organizacji: harcerskiej, strzeleckiej, sokola, Zw. bezp. kraju, strażki śląskiej, Zw. młodzieży wiejskiej, Zw. powstańców, Stow. młodzieży polskiej i Zw. florjań-

skiego. Wiek 16 lat ukończonych, kwalifikacja lekarska oraz zobowiązanie do ukończenia kursu i pracowania conajmniej w ciągu roku w Stowarzyszeniu.

Wszyscy przyjęci na kurs otrzymają umundurowanie, utrzymanie i żołd jak rezerwiści powołani na ćwiczenia. Oprócz ćwiczeń objętych programem wyszkolenia wojskowego, na kursach będą również wykłady ogólne o Polsce (historja, geografia itd.).

Dla młodzieży wiejskiej kursy te mieć będą podwójny pożytek: 1) umożliwią jej pozyskanie dzielnych instruktorów ćwiczeń fizycznych, których brak odczuwa się na wsi i 2) ułatwią wielu wypełnienie przyszłej powinności wojskowej.

Kierownicy wymienionych organizacji powinni gorąco zachęcać młodzież wiejską do tych kursów i wykorzystać zastrzeżenie w regulaminie kursów pozwalające delegatom Stowarzyszenia czynny udział w kierownictwie i kontroli kursów.

Uwagi.

Zabawki orderowe.

Widocznie się nam dobrze dzieje, skoro cały szereg jednostek nie widzi nic ważniejszego, jak tracić czas na bardzo skomplikowane kombinacje orderowe i twierzenie aż „polityki orderowej”. Najczęściej ci mają do tego pohop, którzy się najmniej odznaczyli. Prawdziwa zasługa nie będzie się ani o orderu upominać, ani niemi za dużo zajmować, bo czas ma zajęty pożyteczną pracą.

W dzienniku „Polska Zbrojna” № 319 czytamy w artykule o odznakach napierśnych, że orderomanja tak daleko zaszła, iż nawet są tacy Polacy, którzy żądają zamiany dawnych zaborczych, cesarskich orderów na nasze polskie. W tym celu miałyby być utworzony nowy order polski „Krzyż Wielkiej Wojny”.

Przy tem wszystkiem jedno musimy stwierdzić ze smutkiem, że ci panowie zatracili poczucie polskości, bo nie widzą różnicy między walką za własną Ojczyznę i w armji polskiej, a wzajemnem wyrzynaniem się Polaków w armjach zaborczych w czasie wielkiej wojny. Zaisie jest co uwieczniać!

Jeśli dzielnie się bili za sprawę zaborców, i otrzymali ordery, — to dzisiaj muszą wybrać między hańbą niewoli i odrodzoną Ojczyzną.

Najprościej było udowodnić swoją dzielność, broniąc własnej Ojczyzny w czasie najazdu bolszewickiego, za co można dostać polski, piękny order.

Wogóle zas uważamy za obowiązek Polaka — patrioty odrzucić wszelkie odznaczenia zaborców, które nie są żadną chlubą, a tylko przypominają kajdany niewoli.

W interesie naszej lepszej przyszłości, oskrabananej z naleciałości cesarskich, musimy potępić orderomanję, która w zastępstwie nie widzi różnicy między tem co polskie, a co wroga.

A. W.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

3 Niedziela	Dziś ranojszka jutro FBarbary	
	Wschód słońca,	7 m. 54
	Zachód	4 m. 47
	Wschód księżyca	6 m. 48
	Zachód	4 m. 57

Wzrost kosztów utrzymania w listopadzie o 31,7 proc. Komisja Statystyczna do badania wzrostu kosztów utrzymania rodziny pracowniczej złożonej z 4 osób ustaliła, że w miesiącu listopadzie koszt utrzymania tej rodziny wzrósł o 31,7 proc.

Komisja warszawska orzekła wzrost kosztów utrzymania w stolicy w listopadzie na 33,15 proc.

Walne Zebranie Stow. Legionistów. Dnia 8 grudnia o godz. 10 przed poł. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Stowarzyszenia był. Legionistów z lat 1914-1918 w lokalu Stow. Handlowców, ul. Piotrkowska 108.

Zarząd prosi o liczne przybycie, gdyż będą omawiane nader ważne sprawy. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie Zarządu. 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 3) Wybór nowego Zarządu. 4) Wybór delegatów na zjazd delegatów w Warszawie.

W razie nie przybycia dostatecznej ilości członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie tj. o g. 11 przed poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Rocznica Listopadowa. Dnia 8-go grudnia r. b., o godz. 3 pp., w sali L. Geyera przy ul. Piotrkowskiej 205, odbędzie się rocznica powstania listopadowego. Bilety w cenie 100 mk. można nabywać przy wejściu na salę.

Ferje szkolne. Na mocy rozporządzenia ministra oświaty, szkolne ferje Bożego Narodzenia trwać będą od 22 grudnia do 2 stycznia włącznie. Zawieszenie zajęć nastąpi 21 grudnia, podjęcie 3 stycznia.

O Spizu i jego zabytkach artystycznych opowie dn. 5 grudnia znany turysta dr. M. Orłowicz (z Warszawy) na wtorkowym zebraniu Tow. Krajoznawczego (Al. Kościuszki 17).

Odczyt ten, ilustrowany wieloma piękniemi przezroczkami, rozpocznie się o godz. 8.15 wiecz.

Wstęp dla gości mk. 500. Dla członków 800.

Pożar. Przy ul. Wolborskiej 12 w mieszkaniu Marcinińskiego Szlamy, wskutek wadliwie ustawionego pieca wybuchł pożar. Wesołny na miejscu wypadku i oddział Straży Ogniowej pożar uimięscowił. Straty nieznaone.

Antymilitaryści. Za uchylenie się od służby wojskowej zostali zatrzymani i przesłani do Komisarjatu Rządu: Łaski L., Zielona 34, Ejborszyc E., Zawadzka 40, Blimberg H., Gdańska 68, Strycharczyk S., Aleksandrowska 48 oraz Eger K., Południowa 18.

Zamach samobójczy. Zamieszkała przy ul. 6 Sierpnia, Dejrych A. w celu samobójczym zażyła esencji octowej. Wezwane pogotowie ratunkowe udzieliwszy desperatce pomocy lekarskiej, pozostawiło ją na miejscu wypadku. Przyczyna rozpaczliwego kroku narazie nie ustalona.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Miejski, Cegielniana 63.

Dziś, w niedzielę Teatr Miejski daje dla Zrzeszeń rob. i intelig. dramat L. Kampa p. t. „Nina” z pp. Wałężanką, dyr. Barwińskim i Sarneckim w rolach głównych, wiecz. o 8.15 „Horsztyński” z p. J. Piłarskim w roli tytułowej.

W środę, dn. 6 po raz pierwszy ukaże się 3 akt. sztuka Gabrieli Zapolewej p. t. „Ahaswer”.

Z teatru „Scala”.

W „Scali” przy ulicy Cegielnianej zainstalował się zespół teatru „Variete”, który wczoraj rozpoczął swoje występy.

bardzo bogatym programem. Spiew, kuplety, tańce, fantastyczne obrazy świetlne itd. itd., oto produkcje zespołu „Variete”. Licznie zebrana publiczność bawiła się doskonale.

Sprawy robotnicze.

Strajk pracowników hotelowych.

W sobotę, dn. 2 b. m., odbyło się zebranie Zarządu Zw. Pracowników hotelowych, kąpielowych i pokrewnych zawodów ZZP. W sprawie żądań podwyżkowych. Na zebraniu byli również obecni delegaci pracowników poszczególnych zakładów.

Wobec nieustępliwej postawy właścicieli hotelów i okazanego przez nich oporu względem słusznych żądań pracowniczych, zebrani postanowili rozpocząć strajk z dn. 4 b. m. (poniedziałek), od g. 9 rano.

Sport.

Lekcja rozwoju sportowego przez Ł.O.Z.P.N.

Wyczytaniem w „Kurjerze Wieczorowym” z dnia 28.11. rb. że Ł.O.Z.P.N. postanowił rozegrać mecz mistrzowski Kl. C. między Robot. Tow. Sport. Widzew (w piątej rundzie) i G.M.S. w dniu 3.12. r. b. Jak mi wiadomo z poprzednich wiadomości sportowych, G.M.S. było wyeliminowane od dalszych rozgrywek w Kl. C. przez Wyzd. Gier i Dyscypl. Co do przyczyn tego nie będą tu ich rozstrząsał. I czy niedzielny mecz z tych przyczyn jest słuszny, też mi jest obojętne.

Zapytuję się tylko, czy Ł.O.Z.P.N. uważa obecną porę do gry w piłkę nożną o mistrzostwo Kl. C. za odpowiednią? Czy Zarządowi Ł.O.Z.P.N. chodzi o zdrowie tych sportowców, którzy staną do gry w dn. 3.12. r. b.? Zapewne Panom z Zarządu Ł.O.Z.P.N. mecz ten nie zaszkodzi na zdrowiu! Być może, że Ł.O.Z.P.N. zaopatrzy obie drużyny w specjalne zimowe kostiumy? Jak mi wiadomo, sprawa G.M.S. była rozpatrywana w początku miesiąca październikowego r. b. Czy nie dość czasu miał Ł.O.Z.P.N., przez dwa miesiące dla załatwienia tej sprawy? Dlatego też, kiedy był czas do rozgrywek w piłkę nożną, to Ł.O.Z.P.N. nie zatroszczył się o zestawienie kalendarza sportowego o rozgrywkach mistrzowskich Kl. C., motywując to brakiem boisk sportowych w Łodzi. Wiem, że dla Klubów Kl. A., były boiska do dyspozycji—niestety brak jest ich tylko dla Kl. C. Zapomnijmy nawet o rozgrywkach mistrzowskich Kl. A., to ileż i tak meczy towarzyskich rozegrały drużyny Kl. A. Zapomnijmy wtenczas Ł.O.Z.P.N. o Klubach Kl. C.

Teraz pewno mróz przypomniał Ł.O.Z.P.N., że istnieją też Kluby Kl. C. Lecz czy teraz jest pora odpowiednia do wyznaczenia tak ważnego meczu, w to bardzo wątpliwe. Kiedy Ł.O.Z.P.N. przypomniał sobie, nie wiem z jakiego powodu, że istnieją też Kluby Kl. C., niech i nadal postara się nie zapominać w natłoku pracy o tych Klubach. Sportowiczo.

Z życia organizacji N. P. R.

Konferencja Zarządów Dzielnicowych N. P. R. w Łodzi.

W myśl uchwały konferencji z d. 24 ub. m. w niedzielę, dn. 8 grudnia o g. 4 pp. odbędzie się w Klubie (Piotrkowska 91) konferencja, na której omawiana będzie sprawa taktyki klubu NPR w Sejmie. Na konferencję obowiązani są przybyć:

- 1) Członkowie Zarządu Okręgowego Łódzkiego NPR.
- 2) Członkowie Zarządów Dzielnicowych oraz kół.

Porządkiem jest obecność przedstawicieli Polakich Związków Zawodowych.

Groźba strajku urzędników miejskich.

Żądania pracowników.

Onegdaj w lokalu Rady Miejskiej odbyło się zebranie pracowników miejskich celem zastanowienia się nad sytuacją, wywołaną tem, że Magistrat nie godzi się na podwyższenie płac pracowników miejskich o 50 proc. i na załatwienie sprawy 13-tej pensji.

Jako referent w tej sprawie wystąpił jeden z pracowników, zaznaczając — że regulowanie płac pracowników miejskich odbywa się na zasadzie umowy z Magistratem. W roku ub. kiedy zawarto umowę, płace pracowników miejskich były znacznie wyższe niż płace innych, ale teraz doszło do tego, że pracownicy państwowi znacznie lepiej są uposażeni, niż pracownicy komunalni. Jest to objaw naturalny, gdyż podług umowy z Magistratem podwyżki są uzależnione od orzeczenia komisji wojewódzkiej do badania wzrostu drożyzny, która w ciągu ostatnich miesięcy wykazywała wzrost drożyzny 16 proc., kiedy w rzeczywistości drożyzna wzrosła o kilkadziesiąt procent.

Związek Pracowników Miejskich zwrócił się do Magistratu z wyjaśnieniem, że z powodu niskich poborów żądają oni, niezależnie od orzeczenia komisji statystycznej, która wykazała wzrost drożyzny za ubiegły miesiąc około 30 proc. podwyżki jeszcze o 50 proc., aby w ten sposób wyrównać pobory pracowników miejskich tutejszych z płacami w innych miejscowościach. Prócz tego żądano od Magistratu wypłacenia pracownikom 13-tej pensji celem zakupów na zimę oraz dodatku za wysługę lat dla pracowników niestabilizowanych.

W odpowiedzi na te żądania Magistrat „socjalistyczny” odpowiedział, że na posiedzeniu Magistratu postanowiono 13-tą pensję uchylić, zaś co do podwyżki pięćdziesięcioprocentowej Magistrat żadnej odpowiedzi nie udzielił.

Referent skarży się, że Magistrat i inne słuszne żądania pracowników w widoczny sposób umyślnie szykanuje.

Z chwilą powstania Kasy Chorych Związek Pracowników Miejskich, zwrócił się do Magistratu w sprawie utworzenia specjalnego Ambulatorjum przy Kasie dla pracowników miejskich. I tu bez żadnego rezultatu jednak, Magistrat nie chce następnie przyjmować i wyda-

łać pracowników za pośrednictwem Związku lecz przyjmuje na posady osoby niekwalifikowane.

Wobec powyższego zebranie przyjęło następującą rezolucję:

„Zebrani w dniu 1-ym grudnia 1922 r. pracownicy miejscy m. Łodzi w liczbie 504-ch po wysłuchaniu sprawozdania Zarządu Związku Pracowników Miejskich w Polsce (oddział w Łodzi), w sprawie polepszenia bytu pracowników miejskich postanowili zażądać od Magistratu:

- 1) Podwyższenia wszystkich poborów o 50 proc. od 1 grudnia, w celu zrównania z wynagrodzeniami pracowników w innych gminach pracy;
- 2) Podwyższenia powyższe nie obejmują podwyższenia wynagrodzeń według danych komisji statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania;
- 3) Wypłacenia dodatku za wysługę lat wszystkim stałym pracownikom miejskim;
- 4) Usunięcia wszystkich pracowników przyjętych bez wiedzy i zgody Związku;
- 5) Punktualnego placenia poborów wraz z różnicami za poprzednie miesiące na 1 każdego miesiąca;
- 6) Otwarcia specjalnego Ambulatorjum Kasy Chorych dla pracowników miejskich;
- 7) Utworzenia specjalnej komisji magistrackiej, w skład której wejdą przedstawiciele Związków, w celu ustalenia minimum kosztów utrzymania, gdyż dotychczasowe normy, przyjęte przez Komisję Wojewódzką nie odpowiadają wymaganiom życia.

Jeżeli Magistrat do dnia 7-go grudnia, godz. 12 w obład nie uwzględni powyższych żądań, upoważnić zarząd do proklamowania bezrobocia w dn. 11 grudnia. bip

Czterech „bohaterów” żydowskich przed sądem.

Dalszy ciąg procesu Żydów oskarżonych o ucieczkę do bolszewików. Spotkała Żydów zasłużona kara!

Onegdaj w sądzie wojskowym toczyła się w dalszym ciągu rozprawa przeciwko szeregowcom 27 p. p. Sztajnbergowi, Goldmanowi, Baumowi i Szejnbergowi.

Pierwszy dzień rozpraw miał miejsce w dn. 10 listopada, i wówczas sąd postanowił sprawę odroczyć, a na następne posiedzenie wezwać jako świadków ówczesnego dowódcę 14 brygady, oraz kilku świadków z 27 p., jak również zażądać przedstawienia księgi wydarzeń wojennych.

Po odczytaniu protokołów z poprzedniego posiedzenia, pierwszy zeznał dr. Barański, który w 27 pułku pełnił podczas odwrotu kijowskiego funkcje naczelnego lekarza pułku. Spojrzawszy na podsądnych przypomina ich sobie dr. Barański, jako stałych i czę-

stych pacjentów, którzy wszelkimi sposobami starali się „wykręcić” od wojska.

Sierżant Pawliński zeznał, że oskarżony Sztajnberg po powrocie do pułku przyznał się do ucieczki za pomocą Ajdelmana (A. również zbiegł i pozostał w Kijowie). Inni świadkowie zeznają także na niekorzyść oskarżonych.

Prokurator rozszerza oskarżenie w kierunku fchórzostwa z par. 84 k. k. w. i żąda ukarania podsądnych za zbrodnie ucieczki do nieprzyjaciela, dokonanej na skutek zmywu i fchórzostwa.

Po przemówieniu obrońcy trybunał wydał wyrok skazujący za zbrodnię dezerccji w polu Bauma, Szejnberga i Sztajnberga po 6 lat więzienia, a Goldmana uniewinnił. (bip)

W sprawie lokalu YMCA.

Pożądane wyjaśnienie.

DOK. № IV nadsyła nam następujące wyjaśnienie:

W № № 326 i 329 „Pracy i № 330 „Głosu Polskiego” zamieszczone zostały notatki o mającym rzekomo nastąpić oddaniu lokalu „YMCA” Niemieckiemu T-wu Spiewaczemu (Männergesangverein)

Wobec tego DOK. № IV uważa za konieczne podać do ogólnej wiadomości,

że T-wo „Männergesangverein” istotnie zwróciło się do Władz Wojskowych z prośbą o zwolnienie od rekwizycji lokalu zajętego przez „YMCA”. Sprawa ta jednak przez miejscowe Władze Wojskowe nie jest i nie będzie rozstrzygnięta, rozstrzygnięcie zaś tej kwestji będzie zależało od innych miarodajnych czynników.

W dotychczasowym stanie rzeczy żadna zmiana odnośnie posiadania wspomnianego lokalu przez wojskowość nie zasła.

**Chrześcijański Dom ubiorów damskich
A Cabanek**

ul. Napiórkowskiego (Starozarzewska) № 49,
filja Piotrkowska № 275, 2-ga filja Zakątna 64.

ma własne pracownie. — Wykonuje zamówienia z własnego i powierzzonego towaru. Gotowych sukien, bluzek, spodniczek i palt damskich jest wielki wybór po cenach najniższych w Łodzi!

Szefostwo Intendencji ogłasza niniejszym przetarg na dostawę 10.000 (dziesięć tysięcy) klg. śliwek suszonych, w zupełności nadających się do użytku; do oferty należy dołączyć dowód złożenia 2 proc. wadium od oferowanej ceny.

Wypełnione w ten sposób oferty w zabezpieczonych kopertach, oraz próbki oferowanego towaru, należy złożyć w Okręgowej Komisji Zakupów (Łódź, ul. Zachodnia 37) do dnia 7 grudnia godz. 9; ewentualny ustny przetarg odbędzie się tegoż dnia o godz. 11-ej.

**Wykwintna
konfekcja damska**

oraz
bielizna

tel.
5-43

Dom Wiedeński
109 Piotrkowska 109
Najnowsze modele.

Lecznica lekarzy specjalistów

ul. Piotrkowska 17 (drugie podwórze)
Przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach od godz. 9 do 8 po poł.
Operacje i opatrunki od umowy.
Cena za poradę 1500 mk.

Lecznica chorób zębów

Lekarza-dentysty H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

— Dla klasy robotniczej. —
Za plombowanie oraz wprawiania zębów
opłata według taksy.

Do pracujących!!

Każda rodzina może się zaopatrzyć w białe towary (bielizniane) gotowe damskie palta i płaszcze (jesienne i zimowe), gotowe męskie palta (jesienne i zimowe) Switry, purpury, pościelowe, barchany, flanele, surówki i inne.

WYPŁACAJĄC RATAMI

WYGODAPOL

KONSTANTYNOWSKA 3 w podwórzu.
Ugłoszenie zachować.

Zawiadomienie.

Daje na raty wszelką damską garderobę. Pracownia zaopatrzona w najnowsze modele, oraz wielki wybór towarów. Specjalista na futrzane roboty.

ROZENBERG, Wschodnia 49, poprz. of. II p.

Pytanie: Co podarujemy?

Odpowiedź znajdujemy w niniejszym ogłoszeniu
podajemy tylko część naszego ogromnego wyboru.

Męskie: palta
ulustry
garnitury
żakiety
spodnie

Damskie: palta
kostjumy
bluzki
sukienki
sweatry

Dziecinne: palta
ubranka
sukienki
czapki
sweatry

Materiały różne
tutejszej zagranicznej

Bieliznę damską
Obuwie różne

Emil Szmechel

Piotrkowska 98 róg Przejazd, tel. 7-21.

Wystrzegać się falsyfikatów.

Van Houten's Cocoa

Zadajcie tylko oryginalne Kakao

VAN HOUTEN
z powyższą marką fabryczną.

G. J. Van Houten & Zoon, Weesp
(HOLLANDJA).

Kakao Van Houten — przez swą wydajność —
w użyciu najtańsze.
Jeneralna reprezentacja: B. Rones, Warszawa, tel. 74-11.

Edmund KADYNSKI

ul. Nawrot Nr. 20.

POLECA

getry podług miary z własnych i powierzonych materiałów, krawaty, podpinkki, szpilki fantazyjne do włosów, grzebienie wyrabia i naprawia.

Zakład Krawiecki

Fr. Majeranowski

Łódź, Piotrkowska 132, front, I p.
Przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów.
Wykończenie wykwiłtne. Najnowsze fasony.

„Adolf Rosenthal”

właściciel E. Epstein
DZIELNA 13.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna
Wyrobow bawełnianych
Tow. Akc. „Krusche i Ender”.

Wyrobow trykotowych
Spółki Akc. „Hirsberg i Wilczyński”.

Chustek wełnianych
Fabryki A. A. Piaskowskiego.

CENY FABRYCZNE, 2992-8

Zakład Piłników i Raszpli

JÓZEF MATIATKO

ul. Napiórkowskiego 61 (daw. St.-Zarzewska).
przyjmuje piłniki i raszple do nacięcia.
— KUPUJE STARE PIŁNIKI. —

Dr. E. SONENBERG

Powróżdł.

Choroby skórne, dróg moczowych i weneryczne
ZIELONA 8 (12-1 i 4-6).

Dr. W. Łagunowski

Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 12 do 2 po poł
i od 8 do 9 wiecz.
Gdańska (Długa) 42.

Dr. Dutkiewicz

Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.

Piotrkowska 50.

Przyjmuje: od 9-11 i od 4-7

Dr. J. SZREIBER

Choroby chirurgiczne.

SIENKIEWICZA 9.

Przyjmuje od 5-7 pp.

Ważne dla Dam!

Firanki do nabycia, trwałe i tanie, w kolorowych kwiatach, kratkach i paskach, jak również w białych paskach.

Wyrób własny stale na składzie

R. SZAJBE, ul. Wysoka 46, I piętro,
przy Wodnym Rynku.

NA GWIAZDKĘ!

Andrzeja I ——— Andrzeja I

„Polhandel”

Oddział Sprzedaży Detalicznej

POLECAMY: Kapy i serwety pluszowe, narzuty mokiętowe w najlepszych gatunkach, firanki, ższtory, chusteczki fantazyjne, obrusy żyrdowskie oraz bogaty wybór towarów wełnianych: gabardiny, bostony, sukna, trykotiny jak również białe towary bieliźniane

Hurtownia Towarów Włókienniczych

p. f. „POLHANDEL”

mieści się przy ul. Przejazd 4, I piętro.

Sprzedaż towarów.

Tanie źródło zakupów hurtowo i detalicznie różnych perfum, mydła toaletowego, wody kolońskiej i kosmetyków pierwszorzędnych firm

Wyłącznie tylko w perfumerji **„KOSMOS”**
Piotrkowska 60

Najsolidniej, po cenach przystępnych wykonuje wszelkie reperacje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegarów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4.

UWAGA! obrączki UWAGA!

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądaný; także posiadam na składzie zegary kontrolne. 1708

Arydzioło francuskie wszechświatowej wytwórni Pathé-Consortium, odznaczone na tegorocznym konkursie kinematograficznym w Paryżu pierwszą nagrodą „Grand-Prix

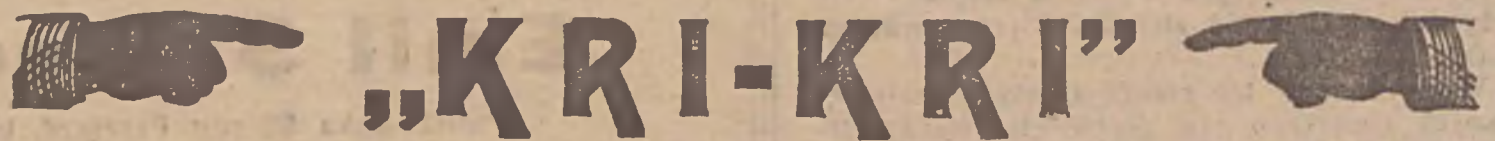
„AGONJA ORŁÓW” (L' Agonie des Aigles) Wspaniały dramat w 7 aktach.

W rolach głównych Mistrz ekranu, ohłuba Francji SEVERIN MARS oraz przepiękna jego partnerka GABY MORLAY.

Bajeczna reżyserja, stylowość strojów, wspaniałe zdjęcia, miłose historycznych, wybitna gra artystów, wszystko co w innych obrazach stanowi najistotniejszą ich wartość, schodzi tu na drugi plan, wobec potężnej namiętności, dość silnej, by tchnąć życie w wywołane z poza grobu postacie i obudzić prawdziwe gorące uczucie w sercach widzów.

Kino Spółdzielni
Pracowników Państwowych
ul. Sienkiewicza № 40.

Dziś i dni następnych.

„KRI-KRI” Księżniczka Terabak

Komedja niebiańska w 6 aktach F. CARLSENA. W roli głównej MIA MARA.

Początek przedstawień w soboty, niedziele i święta o godz. 8, w dni powszednie o 5 p. p., ostatni seans o 9.15 w.

Znacznie taniej

sprzedajemy dziś garderobę, niż jesteśmy w stanie wyrobić nową

Paleta damskie	Suknie damskie
z lekkich angielsk. towarów 75.— 69.— 45000	z szwielom 21.— 12500
z weluru w dobrych gatunkach 110.— 95.— 85000	z czystej wełny nowe fasony 44.— 32.— 32000
ubierane futrem eleganckie wykońc. 44.— 125000	z garbardin eleganckie fasony 64.— 75000
z angielsk. mater. modne fasony 125.— 110000	z jedwabnego trykota haft. 65.— 55000
Bluzki damskie	Spódnice damskie
z barchanu 75 5500	z szwielom 115 9500
z czystej wełny 165 14500	z czystej wełny 25 12500
z opala 12500	z angielsk. towaru 125 10500
jedw. trykota 25— 25000	z tulana 95 8500

Paletka i Sukieneczki dla dziewcząt w różnych tańszych cenach

Szmechel i Rozner, Łódź

Piotrkowska 100, Filja 160.

Jedyna Chrześcijańska
składnica z obuwiami

Drewnowska 33,
Filię: Łągowiecką 23 (Siemany Rynek)
UWAGA: czerwone sztyldy.

Najtaniej w całej Łodzi. Przyjeżdżajcie oglądać, kosztu tramwaju doliczamy. Firma nasza istnieje od lat czterech i cieszy się zaufaniem Publiczności. Uprzejmie prosimy o zwracanie uwagi na czerwone sztyldy, gdyż dwa sklepy z obuwiami i białymi sztyldami, które znajdują się na ulicy Drewnowskiej, do nas nie należą i nie mamy z nimi nic wspólnego. Uwaga! firma nasza posiada czerwone sztyldy. Sprzedajemy hurtowo i detalicznie, dla przyjezdnych i Rozwojowców rabat. Co tydzień przychodzą świeże transporty tańszego obuwia. Męskie czarne i żółte po 15000. Damskie czarne i żółte po 16500. Wyrób własny i gwarantowany. Męskie czarne, żółte i laktery od 25000 do 35000. Damskie czarne, żółte i luksemburskie od 25000 do 35000. Nadszedł duży wybór filców zdalnych dla tramwajarzy, kolejarzy, portierów i dozorców nocnych.

Z powołaniem
Majstrowie cechowi Gordon i Błażejczyk.
Spółka z obuwiami: „Balioki, Wałicki i S-ka” za oszczerstwo została połączona do odpowiedzialności sądowej.

Największy Magazyn w Łodzi. Chrześcijański Jarmark Łódzki

44. Piotrkowska 44.
U nas najtaniej, bo za 1 piętro.

Polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny, Kamgarny na garnitury, paleta i suknie. Podszewki, Białe towary bielizniane. Bęczniki, Barchany, Flaneli, Chustki, Kapy, Kołdry, Trykotaże, Galanterja, Obuwie. Gotowe ubrania. Paleta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonuje zamówienia. Uwaga: PP. Urzędnikom i Urzędnicom, jak również szermym sferom naszego społeczeństwa sprzedajemy na raty.

Dr. med.
Artur Banasz
MONIUSZKI 11
przyjmuje od 5 i pół — 7 p. p.
Niedziela od 10—12
Urolog
ChOROBY męskie, żeńskie i dróg moczopłucowych.

Dr. med.
ZELIGSONOWA
Przyjmuje od 11—2 w niedzielę i święta od 2—4.
Ul. 6 Sierpnia (Benedykta) 1.
ChOROBY kobiece, skórne i weneryczne (kob.).
Ustawienie włosów na twarzy elektrolizą.

Dr. med.
Józef SZWAJCER
skuteczna i chor. kobiece.
POMORSKA 7.
Przyjmuje od 5 do 5 po poł.

Dr. Zygmunt Ługowski
ChOROBY kobiece i skuteczna
ul. Konstantynowska 31
przyjmuje od 6—7 p. p.

Dr. med. BRAUN
Specjalista
ChOROBY wenerycznych, skórnych, moczopłucowych.
Przyjm. 10—1, 6—8, panele 4—6
Poludniowa 23.

Damskie paleta,
Suknie,
Bluzki,
Spódnice,
Fartuchy,
oraz Bieliznę
sprzedaje najtaniej
firma

KUPUJĘ:
placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby szlachne, garderoba, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna oficyjna, 1 p. m. 13. L. Milica. 29

Na wypłatę
firanki, obrusy, ręczniki, płótna, towary damskie i męskie
CH. MARKOWICZ i S-ka
Piotrkowska 37, w podwórzu.

Kaloszki
Buty—butelki domowe,
ciepła bielizna
Francuski Magazyn
K. Petersilge, Piotrk. 93.

Meble!

Różne nowe i używane; sypialka, białe, stołowy, szafy białe, dębowe oraz otmiany, leżaki, biurko. — Sprzedaje po cenach przystępnych,
Piotrkowska № 261, m. 4,
II piętro, front.

Robotnicy!

Taniej niż na Piotrkowskiej, w tej samej cenie jak na Starówce, poleca gotowe ubrania nowe i używane polski sklep ubrań E. KEMPNY, ul. Nawrot 41, róg Kilińskiego.

Ogłoszenia drobne.

Dworzanka Marja zagubiła dowód osobisty, wydany w gm. Lubianków. 3011—8
Fortepian używany sprzedam tanio, byle zaraz, Brzezińska 22, m. 28, ofico., III piętro.
Fortepiany, arsjowe i zagraniczne poleca Chodkowski, Sienkiewicza 25. 3001—4
Jordaniowicz Władysław zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 3041—8
Kubala Józefa zagubiła kartę odcisk. paszportu, wydaną z fabryki Osjara. 3052—1

Maszyny do szycia nowe, używane na raty, części, naprawy, Bracia Bärger, Piotrkowska 82. 2931—8
Przybyła się szuka wiczej rasy, ze znakami na prawej i przedniej nodze. Prawy właściciel może odebrać za zwrotu kosztów, Nowo-Pabjanicka 7, w sklepie. 3049—3

Potrzebni czeladnicy stolarscy, Gubernatorska 13, stolarnia. 3053—8

Poszukiwani są dwaj nakładacze na podał od zarządu do dratarii Wschodnia 49.
Szewskie formy (kopyta) prawdziwa, dodatki, skóry na skafdale, Sienkiewicza 25.
Wodniński Jan zagubił kartę bieżymowego urlopu, wydaną w Łasku matrykę urodzenia z Widawy. 3027—8
Zaginął pies 29 listopada, ozerzany, podpalany, jedno ucho ma stojące, a fabryki Helmsa i Kunitzera. Kto go ma lub sprzeda, sądem będzie karany. 3043—8